

Bruxelles, 14. siječnja 2025.
(OR. en)

5035/25

LIMITE

ECOFIN 28
UEM 27

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Delegacije

Predmet: PREPORUKA VIJEĆA s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Italiji

PREPORUKA VIJEĆA

s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u Italiji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegov članak 126. stavak 7.,

uzimajući u obzir preporuku Komisije,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 126. UFEU-a države članice dužne su izbjegavati prekomjerni državni deficit.
- (2) Pakt o stabilnosti i rastu temelji se na cilju zdravih javnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan, održiv i uključiv rast koji se temelji na financijskoj stabilnosti, čime se doprinosi ostvarivanju Unijinih ciljeva za održiv rast i zapošljavanje.
- (3) Reformirani okvir gospodarskog upravljanja EU-a stupio je na snagu 30. travnja 2024. On uključuje Uredbu (EU) 2024/1263¹ od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97. Uključuje i Uredbu Vijeća (EU) 2024/1264 o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97² o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita, kao i Direktivu Vijeća (EU) 2024/1265³ od 29. travnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica.
- (4) Vijeće je 26. srpnja 2024. u skladu s člankom 126. stavkom 6. UFEU-a zaključilo da u Italiji postoji prekomjerni deficit zbog neusklađenosti s kriterijem deficita⁴.

¹ SL L, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² SL L 209, 2.8.1997., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ SL L, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.

⁴ SL L, 1.8.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2124/oj>.

- (5) U skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a i člankom 3. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 Vijeće donosi preporuku za dotičnu državu članicu s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u određenom roku. U skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 u toj se preporuci utvrđuje rok od najviše šest mjeseci tijekom kojih dotična država članica treba poduzeti djelotvorne mjere za smanjenje prekomjernog deficita, koji se može skratiti na tri mjeseca kad je to opravdano ozbiljnošću situacije. Isto tako, Vijeće u svojoj preporuci treba preporučiti da država članica primijeni korektivno kretanje neto rashoda⁵ kojim se osigurava da se deficit opće države smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a u roku utvrđenom u toj preporuci. Ako je postupak u slučaju prekomjernog deficita pokrenut na temelju kriterija deficita, korektivno kretanje neto rashoda treba biti u skladu s minimalnom godišnjom strukturnom prilagodbom od najmanje 0,5 % BDP-a kao referentnim mjerilom za godine u kojima se očekuje da će deficit opće države premašiti referentnu vrijednost. Komisija može tijekom prijelaznog razdoblja u 2025., 2026. i 2027. prilagoditi referentno mjerilo kako bi se pri utvrđivanju predloženog korektivnog kretanja za te godine uzelo u obzir povećanje plaćanja kamata, uzimajući u obzir uvodnu izjavu 23. iz Uredbe Vijeća (EU) 2024/1264.

⁵ U skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1263 „neto rashodi” znači državni rashodi bez izdataka za kamate, diskrecijskih mjera na strani prihoda, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te jednokratnih i drugih privremenih mjera.

- (6) S obzirom na dostavljanje nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana u skladu s člankom 11. i člankom 36. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2024/1263, u Odluci Vijeća od 26. srpnja 2024. uzeto je u obzir da će u sljedećem koraku u postupku u slučaju prekomjernog deficita Komisija preporučiti za preporuku Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a o smanjenju prekomjernog deficita donijeti zajedno sa svojim mišljenjem o nacrtima proračunskih planova država članica europodručja na temelju članka 7. Uredbe (EU) br. 473/2013. Tim se pristupom osigurava usklađenost proračunskih zahtjeva u postupku u slučaju prekomjernog deficita s kretanjem prilagodbe utvrđenim u srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima. Taj vremenski slijed i donošenje odluka i na temelju članka 126. stavka 6. i na temelju članka 126. stavka 7. iznimni su i povezani s prelaskom na novi okvir te stoga ne predstavljaju presedan.
- (7) Realni BDP u Italiji u 2023. povećao se za 0,7 %. Prema jesenskoj prognozi Europske komisije 2024. očekuje se da će gospodarstvo u 2024. porasti za 0,7 % zbog sve većih ulaganja i pozitivnog neto izvoza, dok privatna potrošnja stagnira. Očekuje se da će se u 2025. realni BDP povećati za 1,0 % jer se potrošnja oporavlja. Očekuje se da će stopa nezaposlenosti 2024. dosegnuti 6,8 %, a 2025. 6,3 %. Očekuje se i da će se inflacija smanjiti s 5,9 % u 2023. na 1,1 % u 2024. te ponovno povećati na 1,9 % u 2025.
- (8) Prema podacima koje je Eurostat potvrdio 22. listopada 2024.⁶ deficit opće države u Italiji u 2023. iznosio je 7,2 % BDP-a. U jesenskoj prognozi Europske komisije 2024. predviđa se deficit opće države od 3,8 % BDP-a u 2024. i 3,4 % BDP-a u 2025., što je iznad referentne vrijednosti u obje godine. Predviđa se da će strukturni deficit u 2024. iznositi 4,3 % BDP-a, a očekuje se da će se u 2025. smanjiti za 0,5 postotnih bodova.
- (9) Dug opće države krajem 2023. iznosio je 134,8 % BDP-a. Prema jesenskoj prognozi Europske komisije 2024. predviđa se njegovo povećanje na 136,6 % BDP-a krajem 2024. i 138,2 % BDP-a krajem 2025., što znači da će ostati iznad referentne vrijednosti od 60 % BDP-a.

⁶ Eurostat Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), objavljeno 22. listopada 2024. Vidjeti: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-AP>.

- (10) Italija je 15. listopada 2024. dostavila svoj prvi nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan, u skladu s člankom 11. i člankom 36. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2024/1263. Plan se odnosi na razdoblje 2025. – 2029. i sedmogodišnju fiskalnu prilagodbu. U Preporuci Vijeća o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Italije za godine od 2025. do 2029. i potvrđivanju skupa obveza u pogledu reformi i ulaganja iz plana koje su temelj za produljenje razdoblja prilagodbe preporučuje se kretanje neto rashoda kojim se u obzir uzimaju svi potrebni zahtjevi korektivnog kretanja te bi ga trebalo preporučiti kao korektivno kretanje neto rashoda u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita. Korektivno kretanje neto rashoda stoga je u skladu s minimalnom godišnjom strukturnom prilagodbom od najmanje 0,5 % BDP-a kao referentnim mjerilom za godine u kojima se očekuje da će deficit opće države premašiti referentnu vrijednost, u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97.
- (11) Na temelju kretanja neto rashoda, koje je jedina operativna referentna vrijednost za praćenje usklađenosti i koje je utvrđeno u Preporuci Vijeća o potvrđivanju plana Italije i u ovoj Preporuci, te na temelju jesenske prognoze Europske komisije 2024. očekuje se da će se deficit opće države smanjiti s 3,8 % BDP-a u 2024. na 2,9 % do 2026. Isto tako, na temelju pretpostavki iz plana deficit bi se spustio ispod referentne vrijednosti deficita od 3 % u 2026.
- (12) Na temelju korektivnog kretanja neto rashoda koje treba preporučiti, okvira Europske komisije za srednjoročnu projekciju državnog duga i jesenske prognoze Europske komisije 2024., dug opće države povećao bi se s 136,6 % BDP-a krajem 2024. na oko 140 % u 2026.

- (13) Mjere konsolidacije proračuna trebale bi osigurati trajno smanjenje prekomjernog deficita i istodobno biti usmjerene na poboljšanje kvalitete i sastava javnih financija, očuvanje ulaganja i jačanje potencijala rasta gospodarstva. Reformama fiskalne i šire gospodarske prirode (uključujući reforme koje su temelj za produljenje razdoblja prilagodbe, kako je navedeno u Prilogu II. Preporuci Komisije za preporuku Vijeća o potvrđivanju srednjoročnog plana Italije⁷) trebalo bi na održiv način poboljšati potencijal rasta i otpornosti gospodarstva i poticati fiskalnu održivost.
- (14) Vijeće prima na znanje da precizna metodologija za ocjenu djelotvornih mjera u kontekstu novog fiskalnog okvira još nije u potpunosti razrađena te stoga smatra da je potrebno pravodobno održati raspravu o metodologiji.
- (15) U skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe br. 1467/97 odluka Vijeća o stavljanju postupka u slučaju prekomjernog deficita izvan snage donosi se na temelju članka 126. stavka 12. UFEU-a samo ako je deficit smanjen ispod referentne vrijednosti i ako Komisija predviđa da će to ostati slučaj i u tekućoj i sljedećoj godini,

⁷ Preporuka Komisije za preporuku Vijeća o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Italije, 26.11.2024., COM(2024) 718 final.

PREPORUČUJE:

1. Italija bi trebala osigurati da stopa nominalnog rasta neto rashoda ne bude veća od maksimuma iz Priloga I.
2. Time bi Italija trebala okončati stanje prekomjernog deficita do 2026.
3. Vijeće utvrđuje rok od 30. travnja 2025., do kojeg bi Italija trebala poduzeti djelotvorne mjere i predstaviti potrebne mjere zajedno sa svojim godišnjim izvješćem o napretku za 2025., koje treba dostaviti Komisiji u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) 2024/1263. Italija bi nakon toga trebala izvješćivati o napretku u provedbi ove Preporuke barem svakih šest mjeseci dok se prekomjerni deficit ne ispravi.

Ova je Preporuka upućena Italiji.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

**Maksimalne stope rasta neto rashoda
(godišnje i kumulativne stope rasta, u nominalnom smislu)**

Italija

Godine		2025.	2026.
Stope rasta (%)	Godišnje	1,3	1,6
	Kumulativne*	-0,7	0,9

* Kumulativne stope rasta izračunate su u odnosu na baznu godinu 2023.